

переселення були Сибір, Північний Кавказ та Середня Азія.

Які ж результати реформи? Документальні джерела свідчать, що в роки після прийняття основних державних актів відбулося могутнє піднесення усього народного господарства: збільшилась врожайність сільськогосподарських культур, особливо зернових, дуже зріс експорт цієї продукції.

Зримі результати принесла реформа і на Україну. Починаючи з 1906 року, велика кількість селян-хлоборобів повиходила з общин і почала вести власне господарство. Столипінська реформа підштовхнула і прискорила процес розшарування селянства, створення нового класу куркулів, який відзначався і більш високими врожайями, і застосуванням машин та добрив.

Прискорені темпи розвитку товарних відносин за часів аграрної реформи привели до встановлення стабільнішої економічної системи в сільському господарстві України, ніж загалом по Росії.

Безумовно, реформа П.А.Столипіна була потрібною, прогресивною і, що найголовніше, втіленою в життя, реальною, тобто вона не залишилась на папері, а знайшла своє відображення в дійсності і дала свої дивовижні результати, що поки не можна сказати про нашу земельну реформу.

Цю реформу потрібно розглядати не як еталон, а лише як примірник, історичний приклад вирішення аналогічної проблеми, а саме аграрної, і, спираючись на неї, створювати і впроваджувати свою політику реформування сільського господарства.

УДК 930.8

4. УКРАЇНЬСЬКА КУЛЬТУРА В ХХ СТОЛІТТІ: ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ І ПРОБЛЕМА ВІДРОДЖЕННЯ

*Хлистик М.А. - курсант 2 курсу
(Українська академія внутрішніх справ)*

Науковий керівник: к.ф.н., доц. Баранник М.В.

Розвиток культури і суспільний розвиток взагалі - взаємопов'язані процеси, перший з яких в більшості випадків свідчить про стан останнього. Особливо актуальне значення проблематика культури має в часи соціальних розладів, змін, становлень, до яких можна віднести сучасний період утвердження державної незалежності, національного самовизначення українського народу.

Значний відбиток на культурному стані нашого суспільства зробило ХХ ст. - і аналіз культурних здобутків, втрат і деформацій цього часу

має для нас особливе значення.

Культура України, як і колишніх республік СРСР, на мій погляд, пройшла в ХХ ст. три етапи свого розвитку:

- модернізм (період експериментів, пошуків в культурі);
- тоталітаризм (створення і культивування цінностей, на яких базувалась командно-адміністративна система репресивного режиму);
- посттоталітаризм та постмодернізм (характеризується мішаниною культурних цінностей та недостатньою визначеністю пріоритетів у розвитку культури).

Найвиразнішими представниками модернізму в українській культурі на початку ХХ ст. були Леся Українка, В.Винниченко, В.Стефаник, М.Коцюбинський, Лесь Курбас, М.Войчук.

Другий період розвитку української культури пов'язаний з деформаціями в рядах творчої інтелігенції, викликаними обстановкою страху, що насаджувалась в суспільстві адміністративно-командною системою; з переслідуваннями, масовими репресіями визначних діячів культури (Л.Старицька-Черняхівська, О.Вишня, М.Хвильовий, Г.Косинка, В.Влизько, Д.Фальківський, М.Зеров та ін.). Багато талановитих митців, щоб не стати жертвою комуністичної інквізиції, проповідували комуністичну релігію. Це можна яскраво простежити на долі П.Тичини, який пішов на компроміс з політичним режимом, в результаті чого була зруйнована його мистецька особистість.

На відміну від попередніх етапів, період посттоталітаризму та постмодернізму в українській культурі ще не має яскравих постатей. Це викликано, передусім, загальним станом культурного зубожіння, яке пов'язане як з репресіями минулих років, економічною розрухою, так і з загальноєвропейським постмодернізмом.

Сучасний етап характеризується сумішшю тоталітарних явищ в культурі; феноменів західної масової культури; явищ постмодерністського характеру, пов'язаних з безпредметними експериментами в культурі; явищ народної культури, які насаджуються без врахування певного контексту та ін., які не роблять визначеною культуру сьогодення. Тому дослідження тернистого шляху української культури в ХХ ст. має принципове значення в усвідомленні реальних здобутків, цінностей в культурному розвитку, реальних можливостей відродження нації і, врешті решт, найближчих і подальших перспектив самобутньої сучасної української культури.